

Stichting VPSG

advies en ondersteuning bij vragen rond
seksueel geweld, godsdienst en zingeving

NIEUWSBRIEF 2020/2021

Dit jaar was alles anders. Het begon zo goed, met een prachtig jubileum: een oogstdag. Met een inspirerende lezing door Heleen Zorgdrager (teruglezen? Ga naar www.vpsg.nl/lezen) en een afwisselend programma met vele keuzes. Met gepaste trots hebben we op deze oogstdag het eerste Werkschrift gepresenteerd. En toen kwam corona. Dat betekende voor onze counselors en voor de pastoranten een grote verandering. Geen gesprekken op kantoor, maar alles digitaal. Telefoon, whatsapp, facebook. Teamoverleggen, bestuursvergaderingen en zelfs een beleidsdag gingen digitaal. Het is gegaan allemaal, maar fijn is anders.

We hebben een aantal activiteiten helemaal afgelast, verplaatst naar betere tijden. Maar ook is gekozen om de nieuwe middelen in te zetten. Op 24 november was er een zeer druk gevolgd webinar 'over de grens (gaan)'. Zo druk bezocht dat we een tweede uitzending overwogen. Het webinar handelde over de vraag hoe je moeilijke onderwerpen als machtsmisbruik, seksueel misbruik of huiselijk geweld bespreekbaar kunt maken.

Tijdens de oogstdag is afscheid genomen van Judith van der Werf die jarenlang de gelederen van de VPSG heeft versterkt. Begin 2020 heeft bestuurslid Ranfar Kouwijzer laten weten dat hij zijn lidmaatschap neerlegt. Tot een afscheidsetentje is het door de bekende omstandigheden niet gekomen, maar we zijn ervan overtuigd dat er betere tijden komen.

We zijn blij dat we 2020 kunnen afsluiten met een team dat goed samenwerkt. We kijken ernaar uit dat in 2021 een aantal van de eerder ontwikkelde plannen alsnog hun beslag kunnen krijgen en langzaamaan gaan we ook weer over op - naast de digitale contacten met pastoranten - elkaar ook weer fysiek te ontmoeten.

Bij de VPSG willen we mensen ondersteunen om zin te geven aan hun kwetsbare bestaan. Dat doen we o.a. door middel van hun eigen verhalen. Wat hoe langer hoe meer tot ons doordringt is: de verhalen van de mensen leren ons en hen welke betekenis ertoe doet en welke niet. Wat zinvol is en wat geen waarde heeft.

Willemien Ruygrok, bestuurslid

Inhoud

Veilige Kerk	p. 2
Pelgrimstocht	p. 2
Posttraumatische groei	p. 3
Ervaringsverhaal: 'Gehoord – Gezien – Geboren'	p. 3
Webinar 'Over de grens (gaan)'	p. 4
Werkschrift 'Ik ga door'	p. 4
Terugblik: 35 jaar VPSG	p. 5
De mensen van de VPSG	p. 8

Stichting VPSG

advies en ondersteuning bij vragen rond seksueel geweld, godsdienst en zingeving

Nieuwe Groenmarkt 8, 2011 TW Haarlem, 10 minuten lopen vanaf station Haarlem.

Wij zijn aanwezig op dinsdag en woensdag van 10 tot 16 uur en bereikbaar via info@vpsg.nl en 023-5328222.

Websites: www.vpsg.nl en www.praaterover.vpsg.nl (blog)

Banknummer: NL 81 TRIO 0212 2657 17

Na jaren samenwerken door diverse meldpunten en leden van de klankbordgroep is in 2020 de website Veilige Kerk gelanceerd. Deze website wil een vindplaats zijn voor iedereen in geloofsgemeenschappen om grensoverschrijdend gedrag en huiselijk geweld te (h)erkennen, te voorkomen en aan te pakken.

Vier meldpunten waaraan veel geloofsgemeenschappen zich verbonden weten: de SMPR (Meldpunt Seksueel Misbruik in Pastorale Relaties), de SMKR (Meldpunt Seksueel Misbruik in Kerkelijke Relaties), R.K. Meldpunt Grensoverschrijdend Gedrag en S.E.M (Stichting Evangelisch Meldpunt) hebben samen met Tear de handen ineen geslagen voor het realiseren van deze website zodat de mensen vanuit deze kerken met hun vragen terecht kunnen. Op de website zijn stappenplannen te vinden over preventie en voor de situaties waarbij een vorm van grensoverschrijdend geweld onthuld en (h)erkend wordt.

Stappenplan Veilige Kerk

www.veiligekerkerk.nl

- Stap 1: Aandacht voor preventie
- Stap 2: Stel een vertrouwenspersoon aan
- Stap 3: Gedragscode en omgangsregels
- Stap 4: Werven en selecteren vrijwilligers
- Stap 5: Maak melden mogelijk
- Stap 6: Informeer alle betrokkenen

Een pastoraal vertelde mij:

“Ik kon nergens terecht en werkelijk niemand sprak met ons. Er werd helemaal niet gesproken over het geweld maar ook nergens anders meer over. Gesprekken verstomden zodra we binnen kwamen. Iedereen in ons gezin werd als ‘een paria’ bekeken. Dat heb ik vooral voor onze kinderen enorm pijnlijk gevonden. Dit gebeurde terwijl we op dat moment steun nodig hadden van de mensen om ons heen en vanuit ons geloof.”

Het zwijgen van leden van een geloofsgemeenschap heeft verstrekende gevolgen. Daarom is het goed dat er samengewerkt wordt in Veilige Kerk zodat meer mensen bereikt en geholpen worden.

Pelgrimstocht

Mirjam Visser-Fuchs

‘Samen door de woestijn’ – dit sprak zo tot verbeelding dat Abeltje Hoogenkamp vroeg of ik wilde meewerken om van de lezing op de studiemiddag 2019 een bezinningswandeling te maken. Zij organiseerde vanuit De Windwijzer op de zeven zondagen voor Pasen bezinningswandelingen door Vlaardingen.

Op 8 maart 2020 was het Internationale Vrouwendag en een goede gelegenheid om aandacht te vragen voor seksueel geweld. Samen met de Windwijzer en de wijkgemeente Ambacht-Oost in Vlaardingen planden we een tocht door een natuurgebied in Vlaardingen.

Met ongeveer 30 mensen begonnen we in het kerkgebouw van de wijkgemeente Ambacht-Oost. Ik vertelde over het volk Israël dat na de bevrijding uit Egypte met Mozes door de woestijn trok. Iedereen kreeg een rugzak met o.a. een routebeschrijving, water, rozijnen, matse, pen en opschrijfboek en we trokken in kleine groepjes naar het natuurgebied. Daar waren plekken bedacht om een stuk uit het pelgrimsboek te lezen en het passende onderdeel uit de rugzak te pakken. Tijdens de tocht werd er gezwegen en met elkaar gepraat.

Na twee uren kwamen we weer samen in de Windwijzer voor een maaltijd met soep en brood. Het was ontroerend dat mensen toen nog teksten voorlezen en zongen. We hebben samen een mooie tocht gemaakt.

Je leven kan door ingrijpende gebeurtenissen compleet veranderen. Midden in de crisis van een levensbedreigende ziekte, verlies van een geliefde, misbruik of een heftig ongeluk heb je het gevoel dat je er nooit meer uit zult komen. Je worstelt en op dat moment zeggen zinnen als 'Je kunt er sterker uit komen' je helemaal niets. Toch kan het helpen om te weten dat zo'n crisis ook het moment is dat je kunt groeien.

Dit groeiproces is een worstelproces door pijn en verdriet heen. Veelal is de hulpverlening gericht op het verminderen van de klachten. Het is belangrijk om zich juist ook op de krachten te richten. Dat je leert om je krachten en kwaliteiten bewust in te zetten en de verantwoordelijkheid neemt voor je eigen leven en proces. Op die manier kun je emotioneel groeien en uiteindelijk een bewuster en gelukkiger leven hebben. Dit wordt in de wetenschap posttraumatische groei (PTG) genoemd.

Op dit moment volg ik de opleiding tot PTG-practitioner en wat mij het meest raakt is dat door PTG aandacht is voor alle kanten van het leven: De ellende die je meemaakt wordt serieus genomen en je leert je krachten en kwaliteiten in te zetten op zoek naar een zinvol leven. Zo krijgen we de kans om het leven in zijn heelheid te ervaren.

Gehoord – Gezien – Geboren: de kracht van de VPSG

H.J.

Terugblik op een begeleiding door de VPSG

In mijn leven heb ik het geluk gehad dat de juiste mensen op het juiste moment op mijn pad kwamen. Zo kwam ook de VPSG op het juiste moment in mijn leven.

Daarvoor had ik diverse vormen van psychotherapie gehad, die mij niet hebben geholpen. Ik bleef innerlijk gesloten. Als gevolg van een traumatische jeugd beleefde ik een intense worsteling van binnen. Ik had vele negatieve gedachten waarmee ik mijzelf ondermijnde en ik kon dit op eigen kracht niet stopzetten.

Dan belde ik met de VPSG en door het gesprek met mijn begeleidster kwam ik weer met de pootjes op de grond, in de werkelijkheid van het hier en nu en vooral ook met een positieve kijk op mezelf.

Ook vond ik steun bij de grote mystici: Johannes van het Kruis en Theresia van Avila, die beiden het innerlijk omvormingsproces beschrijven met grote helderheid en inzicht. Het is een reis van duisternis naar licht, van dood naar leven.

De weg die ik met mijn begeleidster heb afgelegd was intens. Soms zwaar, maar ook vreugdevol en blij. Het was een pad van kronkelwegen, valkuilen en plotseling opdoemende afgronden.

Getekend door H.J.

Gehoord

Gehoord worden door mijn begeleidster, serieus genomen, de trouw ook waarmee zij al die jaren niet van mijn zijde is geweest, dit alles was cruciaal. Zij wás er voor mij. Door haar leerde ik beseffen dat ik van waarde was. Haar woorden en haar geduld haalden dikwijls de scherpe kantjes van mijn pijn weg.

Gezien

Gezien: door het vertrouwelijke gesprek met een oprecht medemens die alle tijd nam om naar mij te luisteren.

Gezien: iemand naast mij die erop vertrouwde dat ik uit mijn afgeslotenheid kon komen.

Geboren

Sinds mijn vroegste kindertijd heb ik intense Godservaringen gehad. Deze hebben mij altijd doen beseffen dat er meer was dan alleen de pijn die het leven mij gaf.

Jesus spreekt in het evangelie: "Als iemand niet wedergeboren wordt kan hij het Rijk Gods niet zien."

Het beeld dat ik hierbij zie is de rups die zich inspint in een cocon, en die in het voorjaar, door een metamorfose, de cocon als een prachtige vlinder verlaat. Een wonder op zich, we zien het elk jaar opnieuw gebeuren. En het kan ook in onszelf, in ons innerlijk gebeuren.

En zo wil ik de lezer bemoedigen: het is werkelijk mogelijk om opnieuw geboren te worden.

Op dinsdag 24 november organiseerde de VPSG, in samenwerking met de Christelijke Hogeschool Ede (CHE), de Protestantse Kerk Nederland, de SMPR en Stichting Misbruik een webinar met als thema 'Over de grens (gaan)'. Andries Scherpenzeel van de CHE gaf een inleiding en interviewde onze counselor Mirjam Visser-Fuchs over de omgang met grensoverschrijdend gedrag. Waar liggen grenzen? Bij jezelf als counselor, maar met name ook bij degene met wie je praat? Hoe kun je oplettend zijn op deze grenzen en wat kan er voor haar/hem nodig zijn om 'over de grens' te gaan en het verhaal van misbruik aan de hulpverlener te vertellen?

Deelnemers waren o.a. studenten van de CHE die de Minor Huiselijk Geweld volgen en geïnteresseerden uit het netwerk van alle betrokken partners. Een deelnemer gaf na afloop aan: "Fijn om me nu meer bewust te zijn van de grenzen die mijn gesprekspartner moet overgaan om met mij te praten over het misbruik waarmee zij/hij te maken heeft gehad. Ook heb ik handvatten gekregen om de ruimte te creëren, zodat iemand zich veilig voelt om met mij hierover te praten."

In 2021 hopen we een vervolg hierop te organiseren: een nieuw webinar en/of een studiedag. Wilt u op de hoogte blijven van eventuele vervolgactiviteiten? Of wilt u bovenstaand webinar terugzien? Vraag gerust om de link via info@vpsg.nl of meld u via dit mailadres aan voor de nieuwsbrief – dan krijgt u alle updates mee.

Tips uit het webinar over grenzen:

- * Wees betrouwbaar als het om afspraken gaat.
- * Erken de gevoelens en gedachten van je gesprekspartner.
- * Let op wat er in je eigen lichaam gebeurt. Door zelf rustig te blijven, geef je de ander een veilige ruimte om zijn of haar verhaal te vertellen.
- * Geef aan dat elk antwoord goed is, ook het antwoord dat zij/hij nu geen antwoord kan of wil geven.
- * Geef je eigen grenzen duidelijk aan. Dat helpt de ander om dat ook te doen.

Werkschrift: Ik ga door – werken aan zingeving na seksueel misbruik

Marjoleine Vosselman

Begin dit jaar verscheen het VPSG werkschrift *Ik ga door- werken aan zingeving na seksueel misbruik*. We hebben bij de VPSG de ervaring dat het goed kan werken om niet alleen te praten over seksueel misbruik, maar dat het soms fijn is om aan de slag te gaan, door te tekenen, schrijven, te mediteren, te werken met verhalen of gedichten. De mensen die bij ons wel eens een groepsactiviteit hebben gevolgd vertellen ons vaak dat zij kracht putten uit het werken met hun verbeelding of creativiteit. We hebben ons laten inspireren door deze ervaringen om een werkschrift te ontwikkelen waar mensen zelf mee aan de slag kunnen, misschien binnen een begeleidingstraject of binnen groepsverband bij de VPSG, maar voor wie dat wil ook zelfstandig.

Het thema van het werkschrift is schaamte en schuld, omdat dit voor veel mensen emoties zijn waar ze mee worstelen. We hopen dat de oefeningen in dit schrift eraan bijdragen dat mensen meer ruimte gaan ervaren in deze vaak zo knellende worsteling en aan mildheid in de omgang met zichzelf.

Voor dit werkschrift hebben we bewust gekozen voor een laagdrempelig schriftje waarin je mag schrijven, kleuren, krassen, zelfs kliederen en vooral proberen. In het schrift gebruiken we de metafoer van een pelgrimstocht. Soms lijkt het of dat niet mogelijk is: de rugzak is te zwaar, het pad lijkt te gevaarlijk en zelf voel je je niet sterk genoeg. Toch hebben wij veel mensen met een ervaring van seksueel misbruik de moedige woorden horen zeggen: "Ik ga door". Dit schrift helpt daarbij door stap voor stap het pad iets beter begaanbaar te maken.

Samen aan de slag met het werkschrift

Voor de mensen die graag onder begeleiding willen kennismaken met het werkschrift, hadden wij dit jaar een groepsbijeenkomst gepland. Helaas kwam het coronavirus daar tussen. Wij hebben het om die reden moeten uitstellen.

Volgend jaar mag u, zodra het weer kan, van ons een aankondiging verwachten voor een groepsbijeenkomst waarin we iedereen die graag onder begeleiding wil werken met het werkschrift uitnodigen voor een samenkomst. Wilt u graag op de hoogte worden gehouden over activiteiten rondom het werkschrift of zelf een werkschrift bestellen, meld u dan via info@vpsg.nl of telefonisch op 023-5328222.

Terugblik: 35 jaar VPSG

Vier vrouwen, betrokken bij de beginjaren van de VPSG, gaven antwoord op de vraag wat zij – terugkijkend op die tijd – zien als het grootste succes van en de grootste uitdaging voor de VPSG. Daarnaast spraken zij hun wensen uit richting de VPSG.

Hannie Blonk-Guleij

Mij is gevraagd een terugblik te geven op de jaren dat ik werkzaam was voor de VPSG. Welnu, het gaan van werkgroep naar stichting was van het begin af aan een drijfveer om het werk van de VPSG meer gestalte te geven. In 1985 werd ik vanuit de werkgroep aangesteld als coördinator, een drijfveer temeer om het werk van de VPSG zichtbaar te kunnen maken bij het werven van fondsen en donateurs. Aan de weg timmeren dus, ook bij het uitwerken van een netwerk tussen instanties en personen die te maken hadden/hebben met seksueel geweld en hulpverlening. Regionaal en provinciaal aankloppen, met name bij de kerken. De status van stichting geeft rechtsgeldigheid, dat heel belangrijk is bij het mogelijk maken van deskundig en betaald vrouwenpastoraat.

Een volgende drijfveer was het vinden van een goede plek voor opvang en hulpverlening aan vrouwen die in hun leven misbruikt werden/worden. Een veilige plek waar vrouwen hun verhaal kwijt kunnen, waar ze een luisterend oor vinden. Die plek werd gevonden in het pand van het aanloopcentrum 'Stem in de Stad' in Haarlem. De naam VPSG zegt het al voluit: **Vrouwen-Pastoraat-Seksualiteit-Geweld**. Velen hebben zich hier door de jaren heen voor

**Dankzij alle donateurs en gulle gevers bestaat de VPSG vandaag de dag nog!
Is dat niet een groot succes?**

ingezet. Ook nu zetten vrouwen zich in voor een pastoraat, dat zich kenmerkt als een wederkerig en bevrijdend pastoraat. Dankzij hen allen, donateurs en gulle gevers, bestaat de VPSG vandaag de dag nog!
Is dat niet een groot succes?

Uitdagingen voor de VPSG zijn *ten eerste* het nog meer bekendheid geven aan de naam en het werk, zowel oecumenisch als maatschappelijk gericht. Meer informatie en voorlichting geven door middel van lezingen, workshops, studiedagen en scholing. (Helaas door de coronacrisis nu op een zijspoor gezet.) In diverse (kerk)bladen de naam en het werk van de stichting VPSG meer bekend laten maken. Dat vraagt om het opbouwen van een breder kader van 'public relations'. Een specifieke werkracht mogelijk hiertoe aan te stellen. Dat kan verlichting geven aan het brede huidige werk van coördineren. *Ten tweede* als een uitdaging blijft het werven van fondsen en donateurs, nodig om deskundig en betaald vrouwenpastoraat werkzaam te laten zijn, één van de pijlers van de VPSG. Mooier zou zijn een structurele financiële basis te vinden, waarbij zelfstandigheid in het vizier blijft. Wellicht de grootste uitdaging nu? *Ten derde* het doorgaan op de weg tot bieden van opvang en hulpverlening aan hen die daarom vragen. Deskundigheid in het counsellen en begeleiding is hierbij van groot belang. Vrouwen die samen op zoek gaan naar nieuwe wegen en een nieuw perspectief.

Terugkijkend op al het goede werk dat in die vijf en dertig jaar bij de VPSG is verricht, is mijn diepste wens dat in de komende jaren moed en middelen er zullen zijn om het werk voort te blijven zetten, dat de stichting recht van bestaan en een eigen plek houdt. Dat ongelijke machtsverhoudingen, de wortel van seksueel geweld in de samenleving, benoemd worden. Ik wens tot slot de VPSG alle goeds en vertrouwen in de toekomst.

Interview met Annego Hogebrink

Gezien van der Leest

Vanaf het begin was Annego Hogebrink betrokken bij de VPSG en haar voorgangsters. Ze was destijds vormingsleidster bij Vormingscentrum De Haaf in Bergen en trainde vrouwen rond thema's als Kerk en Beleid en Kerk en Bestuur. Het incestverhaal van een naaste collega was het beginpunt. "Ik ben me kapot geschrokken", herinnert ze zich. Voor het eerst hoorde ze een verhaal over incest en het kwam keihard binnen. Er werd een werkgroepje gestart en het woord Vrouwenpastoraat werd geboren. In de trainingen moest er aandacht zijn voor geweld en zoals het gaat: Praat je erover dan komen er steeds meer verhalen. Vanaf het begin was het oecumenisch: RK en protestants.

Het boek *Godsdienst en Incest* van Annie Imbens en Ineke Jonker kwam uit in 1985 en dat hielp verder te verhelderen. De relatie met godsdienst, taal, macht, geweld en onrecht, allemaal onderwerpen om in de trainingen bij de kop te pakken. Het werkgroepje ging het groter aanpakken en werd een stichting in 1985. Vragend naar haar drijfveer benoemt Annego haar gevoel van rechtvaardigheid. Strijden tegen onrecht heeft ze van huis uit meegekregen. Ten aanzien van seksueel geweld en godsdienst benoemt ze het dubbele verlies dat schrijnt; dat ook de relatie met God op scherp kan komen te staan.

Ze ziet als kracht van de VPSG de twee sporen: Zorgen voor .... en Zorgen dat .... Een pastoraal en een profetisch perspectief gaan samen en houden elkaar in balans. Het zoeken naar methodisch werken en steeds passende werkvormen met aandacht voor de diversiteit van de doelgroep vindt ze een sterk punt van de VPSG.

Ze ziet wel graag weer eens een groot Symposium komen met aandacht voor de analyse. Man-vrouw dynamiek, waar komt het vandaan, wat is schuld, ook recht doen aan daders, systemisch kijken. Je ziet de radertjes in haar hoofd werken. En het aanbod om mee te denken en te werken ligt er!

Maar eerst gaat Annego zich inwerken in haar nieuwe taak als vertrouwenspersoon van de protestantse kerk van Alkmaar en Heerhugowaard. De cirkel is rond, met al haar kennis en bagage die ze ook via de VPSG heeft vergaard wordt ze een aanspreekpunt voor ongewenste omgangsvormen en grensoverschrijdend gedrag. We zien al meteen weer mogelijkheden om samen aan de slag te gaan. Zodat Zorgen voor en Zorgen dat dicht op elkaar betrokken blijven.

Janny Koops

In 1985 verscheen het boek *Godsdienst en Incest* van Annie Imbens en Ineke Jonker. Dat boek werd de start van het ontstaan van de VPSG. Ook voor mij was het toen een eyeopener. Ik had nooit kunnen bedenken dat er een verband is tussen godsdienst en incest. Ik was al enige tijd betrokken bij de 'Vrouw- en geloofbeweging' en dat boek werd voor mij mede de reden om HBO theologie te gaan studeren in Amsterdam. Ik wou zelf uitzoeken hoe dat nou zat met de positie van de vrouw in dat eeuwenoude boek.

In 1992 zocht de VPSG een coördinator, en regeltante als ik ben, leek mij dat een leuke baan. Het was onbetaald werk, ik kreeg alleen onkostenvergoeding. Ik woonde wel niet in Noord-Holland maar twee keer per week van Bunnik naar Haarlem reizen vond ik prima. In de trein kun je heel goed werken.

Het werk bij de VPSG bestond vooral uit het begeleiden van slachtoffers van incest en bij wie godsdienst een extra traumatiserende factor is. Mijn taak werd het om met name de kerken en andere maatschappelijke organisaties daarvoor te interesseren, want dat dat noodzakelijk was, werd steeds meer duidelijk. Voorlichting geven werd een belangrijke taak. Net als het werven van geld om het voor de VPSG mogelijk te maken het noodzakelijke werk te kunnen blijven doen en de medewerkers te kunnen gaan betalen.

De grootste uitdaging is nu om die aandacht vast te houden. Het lijkt of seksualiteit een open en bespreekbaar onderwerp is, maar dat wil helaas niet zeggen dat seksueel geweld de wereld uit is. Was dat maar waar! De terugloop van de kerken, zowel de RK kerk als de PKN, heeft helaas als effect dat men daar meer bezig is met binnenkerkelijke zaken, zij zijn afhankelijk van de steun van hun leden en moeten zien te overleven. Dat kost geld en energie, zoals dat ook geldt voor de VPSG. Financiën zijn onontbeerlijk! Maar mijn diepste wens is dat dat geld eigenlijk niet nodig is omdat de VPSG overbodig is en onze samenleving een veilige plek voor ieder kind, iedere vrouw, iedere man.

Donne Schmaal

Op de helft van mijn leven, tot nu toe dan, ontstond er dus het eerste kleine groepje dat stamelend en stotterend verhalen durfde te delen van misbruik, grensoverschrijding, lang bewaarde geheimen en beurse plekken op de ziel. Midden in een feministische golf waarin vrouwen zichzelf leerden zien en begrijpen. Waar elkaars geschiedenissen spiegelden en duiding kregen. Dat kleine clubje surfde op de feministische golf mee en werd de volwassen VPSG die het afgelopen jaar een vijfendertigjarig jubileum 'vierde'. Bestaansrecht jammer genoeg bewezen. Maar er gebeurde veel meer dan dat en het mag gezegd worden dat diezelfde VPSG behoorlijk heeft bijgedragen aan het debat rond seksueel geweld.

Meestal staat in publicaties de concrete hulp aan vrouwen en mannen centraal en zo hoort het ook. Maar vandaaruit zijn er meerdere lijnen mogelijk. De beïnvloeding van het kerkelijk denken, de geloofsvragen die blijven opkomen al lijkt de wereld in rap tempo te seculariseren. En een visie impuls voor wetenschappelijke onderzoeken, publicaties en studiebijeenkomsten en niet te vergeten de doorlopende zoektocht op de vele terreinen van spiritualiteit.

Al dat vele bijna onzichtbare werk komt soms even boven, zoals op de feestelijke viering van het 35 jarig bestaan. Op die dag was er een gebeurtenis waarover ik nog lang heb nagedacht en die de achtergrond is van mijn wens voor de toekomst van de VPSG. De lezing over de universitaire bestudering van vrouwenpastoraat, seksueel geweld en de bestrijding daarvan, bracht een deelneemster tot een interventie waarin ze opmerkte dat ze in deze benadering niets meer herkende van de club die haar zoveel bevrijding gebracht had. Ze bracht een emotionele ode aan de medewerkers en zette daarmee de basis "business" weer even op de kaart. Volkomen terecht. Ik daarentegen hechtte veel waarde aan de wetenschappelijke inzichten en hield zelfs nog een pleidooi voor nog meer en indrukwekkender.

Dit schrijven in de nieuwsbrief is een mooie gelegenheid om mijn gedachten op papier te zetten en te formuleren als een wens voor de VPSG in de toekomst. *Het is van groot belang, lijkt mij nu, dat alle werkrichtingen met elkaar in verband genoemd blijven.* Als wetenschap en publicaties zich loszingen van de concrete pijn en het verdriet dat vrouwen lijden, wordt de pijn die de maatschappij, de gemeenschap moet lijden aan het kwaad van geweld onzichtbaar en kan diezelfde gemeenschap haar verantwoordelijkheid voor de oplossing ontlopen. Sterker nog, vrouwen gaan zich gebruikt voelen, voor de zoveelste keer in haar leven.

Als de aandacht voor het lijf en de spiritualiteitsbeleving zich gaat losmaken van de concrete aanwezigheid in ons midden van degenen die geweld werd aangedaan, kan het gaan lijken op individualistisch wellness verlangen, zonder dat het duidelijk wordt hoezeer de aantasting van geloof, van spiritualiteit en van lijfelijk welbevinden een vloek is op ons mensbeeld waarin wij allen kinderen van god zijn en op haar/hem gelijken.

Het is van groot belang dat alle werkrichtingen met elkaar in verband genoemd blijven.

Zonder de onderlinge verbanden, zonder mensen die dat steeds weer zichtbaar maken, is de VPSG hulpverlening op zich al waardevol genoeg, maar de VPSG heeft laten zien dat ze ook mijn wens kan vervullen. Dat wens ik tenminste haar toe.

In het voorjaar zijn we gestart met een nieuwe vergadermethode, genaamd 'Consent'. Hierbij staan de volgende principes centraal: 'Iedereen komt aan de beurt', 'val elkaar niet in de rede', 'alleen vragen ter verduidelijking', 'geen discussie', 'ga door met de rondes totdat alles gezegd is' en 'luister goed naar elkaar'. Vooral dit laatste is hierin erg belangrijk gebleken ;)

Tijdens de vergadering hoor je elkaar echt uit, zodat je elkaars standpunten leert begrijpen en elkaar aanscherpt. Een keuze wordt zo 'beter' (gegronder) en iedereen is het ermee eens. Zo niet, dan vergader je nog even verder. Met deze methode moet je allemaal een mening vormen en kennis inbrengen zodat het uiteindelijke besluit elementen van iedereen in zich heeft.

Vooral in de Corona-tijd is deze manier van vergaderen voor ons efficiënt gebleken. Achter het beeldscherm was het duidelijk wie aan de beurt was; er waren rondes, iedereen volgde elkaar in een vaste volgorde op, waardoor je wist wanneer je sprak en wanneer je luisterde.

Thuiswerken
De VPSG probeert zo bereikbaar mogelijk te blijven in de coronatijd. Als we de telefoon niet rechtstreeks kunnen opnemen, reageren we op de ingesproken Voicemail berichten. Ook zijn onze counselors mobiel bereikbaar en doen aan video-bellen.

Elkaar tot spreken horen

Gezien van der Leest

*Tot spreken heb je mij gehoord
tot nieuwe levenskracht.
Ervaring eerder nooit verwoord
wordt aan het licht gebracht.*

Deze tekst van Lies Thielens reist al 35 jaar mee met de VPSG. Essentieel is het tot spreken horen van elkaar. Een wederkerig proces van zoeken en vinden van woorden, van her-talen. Er kan iets nieuws ontstaan; een nieuwe taal, een nieuw verhaal, een nieuw mens.

*Tot spreken heb je mij gehoord
en tijdens mijn verhaal
ontstaat in mij een ander woord,
begin van nieuwe taal.*

In 35 jaar hebben velen een weg naar nieuwe levenskracht gevonden. Wij blijven samen bevrijdende taal opzoeken en spreken.

*Tot spreken heb ik jou gehoord
in wederkerigheid.
Wij scheppen samen woord voor woord
de taal die ons bevrijdt.*

Seksueel geweld: praat erover!

De VPSG heeft uw hulp nodig.
Blijf ons werk steunen met een gift, uw aandacht, uw betrokkenheid.
Heel hartelijk dank.
Bank: NL81 TRIO 0212 2657 17

De mensen van de VPSG

Bestuur:

Fieke Klaver (voorzitter)
Marijke Beelen-Christophe (penningmeester)
Willemien Ruygrok
Henneke Berkhout

Medewerkers:

Lien Daams (levensbeschouwelijk counselor)
Mirjam Visser-Fuchs (levensbeschouwelijk counselor)
Lianne Cluistra (projectmedewerkster)
Gezien van der Leest (coördinator)

Comité van aanbeveling:

- * Dr. Anke Bisschops, supervisor, pastoraal psycholoog en docent. Expert rond het thema seksueel (kinder)misbruik in de katholieke kerk
- * Drs. Christien Crouwel, algemeen secretaris van de Raad van Kerken in Nederland
- * Prof. dr. Ruard Ganzevoort, hoogleraar Praktische Theologie en senator voor Groen Links in de Eerste Kamer
- * Mr. J.J.M. (Judith) Uitermark, rechter in de rechtbank Noord-Holland
- * Drs. Jos Wienen, burgemeester van Haarlem